

Minikomplettering

* Deriverbar och differentierbar är samma sak.

* Kurvor

- ℓ är en kurva i $\mathbb{R}^2$ eller $\mathbb{R}^3$. Vi säger att kurvan är sluten om man kommer tillbaka till startpunkten när vi går runt den.

- ℓ är enkel om den inte skär sig själv.

Sats i topologi (Jordans kurvsats)

Om kurvan ℓ är enkel och sluten i $\mathbb{R}^2$ kan man dela upp $\mathbb{R}^2$ i två delar (inre/ytre).

- Längden till en kurva kallas också båglängden. Om $\text{längd}(t) = \int_a^t ds$ och $ds = ((rx)^2 + (ry)^2)^{1/2} dt$ för en parametr av kurvan $r(t) = x(t), y(t)$.

* Gradienter

Ökningen för en funktion $f(x,y)$ i riktningen $\vec{u}$ ges av $D_u f(a,b) = \nabla f(a,b) \cdot \vec{u}$.

Det räcker med att ha koll på riktningarna $(1,0)$ & $(0,1)$ för att få koll på alla riktningar, om f differentierbar.

* Tangentplan

Funktionsyta: $z = f(x,y) \Rightarrow f_1(x-a) + f_2(y-b) - (z-f(a,b)) = 0$

Nivåyta: $f(x,y,z) = C \Rightarrow \nabla f(a,b,c) \cdot (x-a, y-b, z-c) = 0$

En funktionsyta bestämmer en nivåyta genom

$$z = f(x,y) \rightsquigarrow F(x,y,z) = f(x,y) - z = 0$$

14.1 Dubbelintegraler

Om $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ symboliserar $\int_a^b f(x) dx$ en viktad area. Specialfall: Om $f=1 \Rightarrow \int_a^b f(x) dx = b-a =$ längden mellan b och a .

I flera variabler... $\iint_R f(x,y) dA$, $R =$ ett område i $\mathbb{R}^2$.

Detta betyder att man borde få integrering två ggr, dvs volym. Specialfallet $f=1$ ger istället för längden nu arean av R .

$\iint_R f(x,y) dA =$ den viktade volymen till området "ovanför" R och under grafen till funktionen.
areaelement (imf dx som är ett längdelement)

Hur definierar vi detta?

En dator skulle dela upp området R i rektanglar och ta ett tal/vektor i rektangeln och sedan ta ett element från rektangeln. Om rektangeln $= R_{ij}$, elementet $= P_{ij} \Rightarrow$

$$\iint f dA = \sum f(P_{ij}) \cdot \text{arean}(R_{ij}) + \sum H_{ij} \text{den}_{ij} \cdot \text{Basen}_{ij}$$

Def

$\iint_R f dA = I$ om $\forall \epsilon > 0; \exists \delta > 0$ så $|\sum f(P_{ij}) \text{Area}(R_{ij}) - I| < \epsilon$ om största arean till rektanglarna $R_{ij} < \delta$.

Säger att om rektanglarna blir mindre så närmar sig vår approximation ett värde.

Ex Inte Riemann-integrerbar

Låt R vara en enhetskvadrat och $f(x,y) = \begin{cases} 1, & x, y \in \mathbb{Q} \\ 0, & x, y \notin \mathbb{Q} \end{cases}$

Eftersom P_{ij} är godtycklig i varje rektangel kan vi välja P_{ij} är 1 eller 0.

Om $P_{ij} \in \mathbb{Q} \Rightarrow \iint_R f dA = 1$
 $P_{ij} \notin \mathbb{Q} \Rightarrow \iint_R f dA = 0$ } E, samma, ty ej samma!

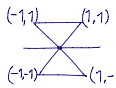

Sats

Om f är kontinuerlig i $\mathbb{R}$ och R är kompakt samt att R har en rand bestående av kurvor med ändlig längd existerar $\iint_R f dA$.

Några egenskaper för $\iint_R f dA = I$

- * $I = 0$ om R har area 0
- * Om $f \geq 0$ är $\iint_R f dA \geq 0$, det omvända gäller och båda ger volymen till grafen.
- * Linjär. Om $a, b \in \mathbb{R}$, $f, g: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ samt kontinuerliga $\Rightarrow \iint_R (af + bg) dA = a \iint_R f dA + b \iint_R g dA$
- * Olikheter bevaras
- * Triangelolikheten gäller: $|\iint_R f dA| \leq \iint_R |f| dA$
- * $R = \cup D_i$, olika D_i skär inte varandra $\iint_R f dA = \sum \iint_{D_i} f dA$

$$f \leq 0 \Rightarrow \iint_R f dA \leq 0$$

Ex $f(x, y) = x^3 - 1$, $R =$ $D_1 = -D_2$

$$\iint_R (x^3 - 1) dA = [\text{linjär}] = \iint_R x^3 dA - \underbrace{\iint_R 1 dA}_{=2} = \iint_{D_1} x^3 dA + \iint_{D_2} x^3 dA - 2 = \cancel{\iint_{D_1} f dA} + \cancel{\iint_{D_2} f dA} - 2 = -2$$